

En aquest record que vull dedicar a Martí Vergés, evidentment he de parlar de rellotges. En Martí era un savi polifacètic, un científic però també coneixedor i entusiasta, delectant, de les humanitats. Apassionat per la història dels rellotges i la història de Barcelona. Recordo amb emoció com llegíem i traduïem plegats un document escrit en llatí, procedent de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, que resta inèdit, i voldria compartir-lo amb tots els amics d'en Martí Vergés. El text sempre m'ha semblat un tribut als esforços de la humanitat per poder computar el temps, un homenatge als senyals horaris, un cant al rellotge.

Es tracta d'una carta escrita pel rei Joan I d'Aragó, el rei caçador i músic, dirigida als Consellers de Barcelona, o com diu el text, adreçada a la ciutat de Barcelona, escrita el dia 14 de novembre de l'any 1380.

“ A la ciutat de Barcelona:

Nos, Joan, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, de València, de Mallorca, de Sardènia i de Còrsega, i comte de Barcelona, de Rosselló i de Cerdanya.

Entre les altres coses prou adequades per a les persones que volen viure ordenadament, les quals ennobleixen la notable ciutat, han estat inventats els rellotges. Amb els quals, ben regulats, les hores diürnes igual que les nocturnes, pesen per als qui les escolten; i sovint, la veu artificial i dringant de les hores és útil, Déu volent, perquè espavila als somnolents i estimula els ànims mandrosos a les obres virtuoses. Per aquestes coses, doncs, i per la humil súplica epistolar dels estimats i fidels nostres, els consellers i prohoms de la ciutat de Barcelona, feta a nosaltres, moguts per aquestes coses ens inclinem per a concedir-vos-ho d'aquesta manera: que en un dels nostres palaus de la ciutat, és a dir en el lloc més escaient d'ells, podeu construir o fer construir lícitament i legalment un rellotge amb la seva campana, o seny, i tota la resta necessària per tal que de dia i de nit toqui correctament les hores continuades i faci ordinàriament el seu curs. Escrita a Fraga el dia 14 de novembre de l'any de la nativitat del Senyor 1390. Rei Joan.”

[Transcripció Teresa Vinyoles, traducció Martí Vergés, Teresa Vinyoles]